

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

СИЛАБУС

КРИМІНАЛІСТИКА

Назва освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 26 Цивільна безпека

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Вид навчальної дисципліни обов'язкова

Мова викладання українська

Рік навчання третій

2023

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Семестр навчання	5-й, 6-й
Обсяг	5 кредитів ЄКТС (150 годин)
Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Криміналістика» – обов’язкова компонента освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 08 Право, спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність, що реалізуються у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які належать до сфери управління МВС України.</p> <p>Змістовний компонент навчальної дисципліни «Криміналістика» передбачає комплекс інтелектуальних, вольових дій, спрямованих на оволодіння теоретичними знаннями основного понятійно-категоріального апарату криміналістичної науки та формування вмінь і навичок застосування криміналістичних засобів, прийомів і методів виявлення, фіксації та дослідження доказів у кримінальному провадженні.</p> <p>Кожна тема розкриває важливі аспекти, необхідні у підготовці фахівців для підрозділів Національної поліції. Навчальна дисципліна надає їм знання та практичні навички у сфері криміналістичного забезпечення професійної діяльності. Вона забезпечує для здобувачів вищої освіти формування практичних навичок застосування техніко-криміналістичних засобів виявлення, фіксації та вилучення матеріальних слідів кримінальних правопорушень; організації та проведення слідчих (розшукових) дій; планування та здійснення досудового розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Набуття здобувачами вищої освіти внаслідок засвоєння ними навчального матеріалу здатності застосовувати криміналістичні засоби, прийоми і методи збирання, дослідження, оцінки та використання доказів у кримінальному провадженні.</p>

**ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОПП**

Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми за професійним спрямуванням.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; отримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.</p> <p>СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.</p> <p>СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК9. Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.</p> <p>СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.</p>
Результати навчання	<p>РН 3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.</p> <p>РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки</p>

РН 6. Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності

РН 7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події

РН 8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин

РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки

РН 13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

РН 17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо).

РН 22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми	Кількість годин				
	усього	зокрема			
		лекція	семінарське заняття	практичне заняття	самостійна робота
Тема №1. Предмет, завдання, система та методи криміналістики	5	1	0	2	2
Тема №2. Криміналістична діагностика та ідентифікація	6	1	1	0	4
Тема №3. Загальні положення використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень	7	2	1	0	4
Тема № 4. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень	4	0	2	0	2
Тема № 5. Загальні положення криміналістичної техніки	6	0	2	0	2
Тема № 6. Криміналістична фотографія та відеозапис	8	2	0	2	4
Тема № 7. Криміналістичний ДНК-аналіз	1 0	2	0	2	4
Тема № 8. Криміналістичне дослідження цифрових слідів	8	0	2	0	2
Тема №9. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин та пристроїв, слідів їх застосування	6	0	0	2	
Тема №10. Криміналістичне дослідження документів та письма	9	2	2	0	2
Тема № 11. Криміналістичне дослідження людини за	8	0	2	0	2

ознаками зовнішності (габітологія)					
Тема №12. Тактика огляду та обшуку	1 4	4	2	4	4
Тема № 13. Тактика допиту	8	2	0	2	4
Тема №14. Тактика слідчого експерименту.	8	2	0	2	2
Тема №15. Загальні положення криміналістичної методики.	1 0	2	2	0	4
Тема №16. Методика розслідування вбивств і заподіяння тілесних ушкоджень.	1 4	4	2	2	6
Тема №17. Особливості розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи	1 2	4	0	4	4
Тема №18. Методика розслідування крадіжок, грабежів, розбоїв і вимагань	9	2	0	2	5
Підсумковий контроль	екзамен				

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/19880>
2. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/6440>
3. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 2 / [А. Ф. Волобуєв, О. В. Одерій, Р. Л. Степанюк та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 312 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a43d86cf-6917-46fc-b8bd-6f65529f890c/content>
4. Криміналістика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська]. 2-е вид, перероб. і доп. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Chaplynskyi_Kostiantyn/Kryminalistyka.pdf
5. Криміналістика: криміналістична техніка : навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 388 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/37382557-3aef-447b-828e-2dbede15825b/content>.

Додаткова (методичне забезпечення)

1. Авдєєва Г. К, Стороженко С. В. Електронні сліди: поняття та види. Вісн. Луган. держ. ун-ту внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Сєверодонецьк, 2017. Вип. № 1 (77). С. 168–174.
2. Алексейчук В. І. Огляд місця події: тактика та психологія: моногр. / за ред. В.О. Коновалової. Харків: Вид. агенція «Апостиль», 2011. 232 с.
3. Бандурка О. М. Особливості розслідування кримінальних вибухів / Бандурка О. М., Пчеліна О. В., Лукаш С. С., Сімонович Д. В. // Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ України : зб. наук. праць факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства та

дізнання ХНУВС за 2011 рік / за заг. ред. академіка НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. – Х.: Ніка.ова, 2012. – С. 32-61.

4. Бахін В. П., Весельський В. К. Тактика допиту: навч. посіб. Київ: Правник, 1997. 64 с.

5. Біленчук П. Д. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброєзнавство. Підручник / П. Д. Біленчук, А. В. Кофанов, В. Ф. Сулява ; за редакцією проф. П. Д. Біленчука. К. : Міжнародна агенція «BeeZone», 2003. 384 с.

6. Благута Р.І., Мовчан А.В. Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 256 с.

7. Бордюгов Л. Г. Судово-екологічна експертиза як важлива у боротьбі з екологічними правопорушеннями. Форум права. 2008. № 3. С. 59-64.

8. Використання електронних (цифрових) доказів у кримінальних провадженнях : метод. реком. / [М. В. Гуцалюк, В. Д. Гавловський, В. Г. Хахановський та ін.] ; за заг. ред. О. В. Корнейка. Вид. 2-ге, доп. Київ : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 104 с

9. Використання службових собак кінологічними підрозділами Національної поліції України для виявлення вибухових речовин в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / В. В. Юсупов, А. О. Антошук, Ю. П. Приходько та ін. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 46 с.

10. Вітвіцький С. С., Волобуєва О. О., Волобоев А. О. Методика розслідування незаконного поводження зі зброєю та бойовими припасами : монографія. Київ : ВД «Дакор», 2021. 308 с.

11. Головка М. Б. Обшук (юридико-психологічні аспекти організації та проведення): навчально-методичний посібник / за ред. М. Б Головка, І.П. Осипенко. Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет, 2015. 126 с.

12. Грига М. А. Освідування у кримінальному провадженні: основні проблеми та шляхи їх розв'язання. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 3. С. 221-226.

13. Даньшин М. В. Криміналістика XXI століття : місце у системі наукового знання : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. 480 с.

14. Демидова Є. Є. Тактика допиту обізнаних осіб : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька ; НУ ЮАУ ім. Ярослава Мудрого. Київ : Апостіль, 2013. 232 с.

15. Доказування у кримінальних провадженнях щодо прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою : кримінальний, кримінальний процесуальний та криміналістичний аспекти / В. Г. Дрозд, Ю. М. Черноус, Л. В. Гарилюк та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ ; Держ. наук.-досл. ін.-т, 7БЦ, 2023. 222 с.

16. Документування та розслідування фактів незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних

засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, учинених із застосуванням новітніх технологій: науково-методичні рекомендації для підрозділів Національної поліції України. Х. : ХНУВС, 2022. 130 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6323ed24-f26e-4716-83cb-f6c5890b0c5d/content>.

17. Дяченко Н. М. Основні етапи розвитку молекулярно-генетичної експертизи в Державному науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України. Криміналістичний вісник. 2011. №1 (15). С. 165-169.

18. Єфімов М.М. Розслідування злочинів проти громадського порядку та моральності : навч. посіб. 2-е вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2018. 188 с.

19. Журавель В. А. Система криміналістики: традиційні підходи та новаторські пропозиції. Вісник Національної академії правових наук України. 2017. № 2 (89). С. 130-144.

20. Журавель В. Загальна теорія криміналістики: генеза та сучасний стан : монографія. Харків : Право, 2021. 448 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4378&download_id=1411

21. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.- практ. посіб. / А. А. Вознюк, І. В. Жук, О. В. Таран, С. С. Чернявський та ін.; за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе, В. В. Чернея, А. А. Вознюка. К. : Норма права, 2023. 320 с.

22. Клименко Н. Судове почеркознавство і його сучасні можливості. Право України. 2005. № 4. С. 70-74.

23. Климчук М.П. Розслідування злочинів про порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів (криміналістичні та процесуальні аспекти): Монографія. Львів: ЛьвДУВС видавництво «Край», 2008. 216 с.

24. Книженко С.О. Особливості огляду місця події при розслідуванні незаконного видобування корисних копалин. Форум права. 2010. № 3. С. 186-190.

25. Коваленко А. В. Класифікація електронних (цифрових) слідів кримінального правопорушення. Проблеми законності. 2023. Вип. 161. С. 202-214. <https://doi.org/10.21564/2414-990X.161.278117>.

26. Комаха В. О. Слідчий огляд: сутність, види, тактика проведення огляду місця події і тактика використання техніко-криміналістичних засобів та спеціальних знань : монографія. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2004. 396 с.

27. Коновалова В. О. Допит: тактика і психологія: навч. посіб. Харків: Консум, 1999. 157 с.

28. Корж В. П. Огляд місця події: процесуальні особливості, криміналістичні рекомендації. Науково-практичний посібник для слідчих, прокурорів, поліцейських патрульної та кримінальної поліції. Харків : 2018.

264 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/6199a2bd-2b7c-4cb5-8730-e135f19c4977>

29. Котюк І.І. Теоретичні аспекти криміналістичної ідентифікації : монографія. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 208 с.

30. Кофанов А. В., Кобилянський О. Л. Судова (криміналістична) фотографія : Навчальний посібник. К. : Пульсари, 2006. 392 с.

31. Кофанов А. В., Кобилянський О. Л., Давидова О. О. Загальні засади проведення криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів : методичні рекомендації. Київ: КИЙ, 2011. 48 с.

32. Кофанов А. В., Кобилянський О. Л., Давидова О. О. Практичні аспекти проведення криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів : методичні рекомендації. Київ: КИЙ, 2010. 36 с.

33. Кофанов А. В., Кофанова О. С. Криміналістичне дослідження вогнепальної зброї, патронів та слідів пострілу (судова балістика): практикум. К.: УкрДГРІ, 2018. 100 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/84002d64-4248-4d87-9975-3bc6a402d86a/content>

34. Криміналістика : навчальний посібник для підготовки до складання екзамену слухачів заочної форми навчання / Степанюк Р.Л., Малярова В.О., Лапта С.П. та ін. Харків : НікаНова, 2014. 232 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0b1caf6c-76c7-4601-9f48-5ad7915ea881/content>.

35. Криміналістика : підручник / Біленчук П. Д., Дубовий О. П., Тимошенко П. Ю., Салтевський М. В. Київ : Національна академія внутрішніх справ України, 1997. 232 с.

36. Криміналістика в слайдах / В. І. Галаган, Ж. В. Удовенко, В. А. Шкелебей, Т.П. Яцик. Київ : НаУКМА, 2021. 1090 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/86bf67fa-57fe-4a58-ab74-e7b1644705aa>

37. Криміналістична техніка, тактика і методика : навчальний посібник / В. В. Копча, Н. В. Копча. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с. URL:

38. Криміналістичне дослідження ДНК : технології та можливості : навч. посіб. / [Р. Л. Степанюк, С. І. Перлін, В. В. Кікінчук та ін.], МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ; Харків. НДЕКЦ МВС України. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків, 2022. 120 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14007>.

39. Кулешник Я. Ф., Сенік В. В., Сорокач О. В. Застосування інформаційних технологій для автоматизованої ідентифікації осіб: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 122 с.

40. Курс лекцій з криміналістики. Основи одорології / Т. О. Коросташова, Ю. О. Ланцедова, О. С. Тунтула ; [за наук. ред. О. А. Кириченка]. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 56 с. (Авторська лекція). URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/kysrlekcii/3/1.pdf>

41. Лукомська А.А., Захарко А.В. Деякі особливості досудового розслідування в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми діяльності органів досудового розслідування в умовах воєнного стану: матеріали наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 26 трав. 2022 року). Дніпро: ДДУВС, 2022. С. 117-122.

42. Манько Є. С. Історія розвитку, поняття та теоретичні основи ідентифікації особи за ознаками зовнішності. Криміналістичний вісник. 2017. Вип. 1. С. 148-153.

43. Методика розслідування квартирних крадіжок : навч.-метод. посіб. / В. С. Бондар та ін. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 400 с.

44. Можливості використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньо-транспортних подій / Авт.-уклад. Шевцов С.О. Х.: СПД-ФО О. В. Чельцов, 2005. 308 с.

45. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Чорноус. Вінниця : ТОВ «Твори», 2018. 292 с.

46. Одерій О. В. Теорія і практика розслідування злочинів проти довкілля : монографія / О. В. Одерій Х. : Діса плюс, 2015. 528 с.

47. Організація і тактика розслідування вбивств через необережність : монографія / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 148 с.

48. Організація розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. / А. Ф. Волобуєв та ін. ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва. Харків : ХНУВС, 2011. 567 с.

49. Особливості дослідження ґрунтів та питання суміжних галузей знань: практичний посібник / уклад. В. А. Говера, Н. М. Косміна. Київ : ДНДЕКЦ МВС України, 2021. 53 с.

50. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій : навч. посіб. / [О. О. Андрєєв, Д. Д. Заяць, В. В. Колесніков та ін.] ; за заг. ред. Д. Д. Заяця ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2011. 184 с. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/P4060137.pdf.

51. Остапчук М. С. Методика розслідування розбоїв, учинених неповнолітніми. Львів, 2015. 250 с.

52. Петричук С. В. Особливості призначення та проведення молекулярно-генетичної експертизи. Сучасні криміналістичні експертизи в розслідуванні злочинів : матеріали кругл. столу, м. Київ, 25 лютого 2015 р. Київ, 2015. С. 45-48.

53. Пиріг І. В., Самсонова В. В. Методика розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів : монографія. Дніпро, 2017. 151 с.

54. Постіка І. В. Судова (криміналістична) фотографія: теорія і практика: моногр. Одеса, 2002. 296 с.

55. Призначення судових експертиз у кримінальних провадженнях про корупційні правопорушення : метод. рек. / О. М. Шрамко, В. В. Юсупов,

Ю. О. Пілюков, А. А. Саковський. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 101 с.

56. Пчеліна О. В. Методика розпізнання найбільш розповсюджених способів підробки паспортів / Пчеліна О. В., Стреляний В. І., Редько Ю. А. Актуальні питання діяльності слідчих підрозділів органів внутрішніх справ України : зб. наук. праць факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства та дізнання ХНУВС за 2011 рік / за заг. ред. академіка НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. Х.: Ніка.ова, 2012. С. 337-350.

57. Розкриття квартирних крадіжок працівниками карного розшуку : метод. рекомендації / О. М. Стрільців, В. І. Василичук, М. М. Марков та ін. Київ, 2018. 55 с.

58. Розслідування заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілого : метод. рек. / Д. М. Тичина, А. О. Антощук, В. В. Арешонков. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 48 с.

59. Розслідування згвалтувань минулих років : метод. рекомендації / В. Я. Горбачевський, О. В. Кубарєва, Н. О. Симоненко. Київ, 2018. 51 с.

60. Розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю. Б. Комаринська, О. І. Галаган. Київ : ЦУЛ, 2013. 123 с.

61. Розслідування незаконного поведіння зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами та вибуховими пристроями : метод. реком. / Д. М. Тичина, О. С. Тарасенко, А. О. Антощук та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 50 с.

62. Розслідування обставин дорожньо-транспортних подій: Метод. реком. / Авт.-уклад. С.О. Шевцов, К.В. Дубонос. Х.: Факт, 2002. 171 с.

63. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. / О. О. Алексеєв, В. К. Весельський, В. В. Пяковський ; 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури. 2014. 320 с.

64. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : навчальний посібник / В. В. Пяковський, С. С. Чернявський, П. Є. Антонюк та ін. ; за загальною редакцією В. В. Пяковського. К. : 7БЦ, 2022. 256 с.

65. Розслідування порушень встановлених законодавством вимог пожежної безпеки : метод. рекомендації / О. В. Таран, В. М. Кіцелюк, М. А. Грига. Київ, 2017. 48 с.

66. Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою : навчальний посібник / С. С. Чернявський, В. Г. Дрозд, А. П. Запотоцький, Ю. М. Черноус, Л. В. Гарилюк та ін. Київ : 7БЦ, 2023. 252 с.

67. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина : методичні рекомендації. Пашковський М.І., Крапивін Є.О., Яворська В.В. та ін.. Київ, 2023. 112 с. URL: https://justgroup.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/standart-rozsliduvannya_zagalna-chastyna.pdf?fbclid=IwAR12V2TQQChDAbJR3or3oiVf0QObng6mDpMF4b5DXwG2obBbNygHu5Ft2Kg.

68. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування : методичні рекомендації. Пашковський М.І., Крапивін Є.О., Яворська В.В. та ін.. Київ, 2023. 102 с. URL: https://justgroup.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/standart-rozsliduvannya_katuvannya.pdf.

69. Степанюк Р. Криміналістичний ДНК-аналіз: стан і перспективи розвитку в Україні. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2021. Вип. 3 (25). С. 60-80.

70. Степанюк Р. Л., Кікінчук В. В. Напрями вдосконалення правового регулювання криміналістичного ДНК-аналізу в Україні в контексті інтеграції до Європейського Союзу. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2022. Вип. 97(2). С. 234-249.

71. Степанюк Р. Л., Перлін С. І. Напрями розвитку структури і змісту криміналістичної техніки в Україні. Криміналістичний вісник. № 2 (32), 2019. С. 6-14.

72. Сучасні методи досудового розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. М. Заєць та ін. Одеса : Фенікс, 2017. 352 с.

73. Тактика проведення слідчого експерименту під час досудового розслідування : метод. рек. / П. Є. Антонюк, А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Самодін та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. 70 с.

74. Техніко-криміналістичне дослідження документів : навч. посіб. / [авт. кол. : О. В. Воробей, А. В. Кофанов]. К. : Нац. акад. внутр. справ, 2011. 312 с. URL: <https://elar.naiu.kiev.ua/server/api/core/bitstreams/186858eb-bed7-4896-932a-8194aec8170/content>

75. Туровець Ю.М. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів проти довкілля. Форум права. 2011. № 3. С. 808-812.

76. Участь спеціаліста у проведенні слідчих (розшукових) дій під час розслідування корупційних злочинів : метод. рек. / Б. Б. Теплицький, О. М. Шрамко, В. В. Юсупов. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. 71 с.

77. Федчак І.А. Основи кримінального аналізу : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.

78. Хань О. О. Теоретичні основи планування та програмування провадження слідчих (розшукових) дій : монографія / О. О. Хань ; за заг. ред. В. А. Журавля. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 198 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/49641dde-d5e1-4612-a368-f7492749c283/content>

79. Цимбал М. Л. Розслідування пожеж (огляд місця події та проблеми застосування спеціальних знань) : монографія. Харків : Гриф, 2004. 192 с.

80. Чаплинський К. О. Тактика пред'явлення для впізнання при розслідуванні злочинів проти життя, здоров'я, волі та статевої недоторканості особи. Дніпропетровськ : УМВС України в Дніпропетровській області; ДДУВС, 2007. 94 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/p1tv.pdf>.

81. Чаплинський К. О. Тактика проведення окремих слідчих дій : монографія. Дніпропетровськ : Юридична академія МВС, 2006. 416 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/m2tosd.pdf>.

82. Чаплинський К. О., Шевченко А. С. Концептуальні засади методики розслідування хуліганства, вчиненого під час виборчого процесу в Україні : монографія. Херсон : Гельветика, 2020. 203 с.

83. Черниченко І.В., Мацола А.А. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 358-383.

84. Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці : теоретичні засади формування та практика реалізації : монографія. Харків : Вид. агенція «Апостиль», 2013. 440 с.

85. Шепітько В. Розвиток наукових уявлень про криміналістичну тактику. Вісник Академії правових наук України. 2003. №2-3. С. 732-739.

86. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз) : монографія. Х. : Харків юридичний, 2007. 432 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFIJ_2010/SHEPITKO_2007.pdf

87. Шепітько В.Ю., Борисенко І.В., Когут С. А., Могильніков О. М. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Харків: Гриф, 2003. 112 с

88. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні : монографія. Харків : В деле, 2015. 560 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/items/51304e5d-486d-4711-b4f9-e91732aaddef>

89. Щербаковський М. Г. Співвідношення та структура криміналістичної техніки й судової експертології. Теорія та практика судової експертизи. 2020. № 21. С. 133-147.

90. Щербаковський М. Г., Андреев Д. В. Розслідування незаконного обігу зброї: монографія. Харків, 2021. 192 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5e96c448-1de7-4432-95ce-88d3ecd70379/content>.

91. Юсупов В. В. Криміналістика в Україні у ХХ–ХХІ століттях : монографія. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 556 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Офіційне інтернет-представництво Президента України
www.president.gov.ua

Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України».
www.rada.gov.ua

Урядовий портал. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України.
www.kmu.gov.ua

Офіційний веб-сайт Верховного Суду supreme.court.gov.ua/supreme

Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України
<https://mvs.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Національної поліції України <https://www.npu.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Державного комітета статистики України
<http://www.ukrstats.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Служби безпеки України <http://www.ssu.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Управління державної охорони України
<http://www.dso.kiev.ua>

Офіційний веб-сайт Головного управління державної служби України
<http://www.guds.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України
<http://www.raibow.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Головного державного об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України
<http://www.gdo.kiev.ua>

Офіційний веб-сайт Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України <http://www.dstszi.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України
<http://www.raibow.gov.ua>

OSINT Framework <https://osintframework.com/>

Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua

Офіційний веб-сайт Національної Парламентської бібліотеки України
www.nplu.org

Офіційний веб-сайт Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
<https://lukl.kyiv.ua/>

Офіційний веб-сайт Експертної служби МВС. <https://dndekc.mvs.gov.ua>